

§ 229

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon ym. valtuustoaloitteesta koskien lauttayhteyden selvittämistä Herttoniemenrannasta keskustaan.

HEL 2024-000915 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuuden käynnistää vesiliikenne Herttoniemenrannasta keskustaan Kulosaaren sillan remontin ajaksi remontista aiheutuvan ruuhkan ehkäisemiseksi.

Lauttayhteys Herttoniemenrannasta keskustaan

Kaupunkiympäristön toimiala on tehnyt alustavan arvion lauttayhteyden edellytyksistä ja vaikutuksista Herttoniemenrannasta keskustaan. Sen perusteella lauttaliikenteen ei arvioida olevan tehokas joukkoliikennetarkaisuna eikä se ole taloudellisesti kannattava keino ehkäistä ruuhkaa Kulosaaren sillan peruskorjauksen aikana.

Reittivaihtoehdot ja tehokkuus

Reittivaihtoehdoista tehokkaimmaksi arviointiin reitti Herttoniemestä Pohjoisrantaan Meritullintorille, jossa on jo vesiliikennöintilaituripaikka. Reitin pituus on noin 5 kilometriä, ja reitti kulkee monen eri nopeusrajoitusalueen läpi. Reitillä on Kruunuvuorenrannan ja Palosaaren välisellä Kruunuvuorensillan rakennustöiden aikaisella yksityisellä kulkuväylällä työmaasillan kulkuaukko lähestymisalueineen. Tässä paikassa on nopeusrajoitus ja ohituskielto. Kesäsesongin aikana vesiliikenne siltatyömaa-alueella voi ajoittain ruuhkautua. Herttoniemenranta– Meritullintori-reitin ajoajaksi arvioidaan noin 40 - 45 minuuttia, joka on lähes kaksinkertainen aika verrattuna Kruunuvuorenrannan ja Meritullintorin välisen reitin aikaan.

Vesiliikenne tällä reitillä on mahdollista nykykalustolla vain kesäisin, sillä Helsingin vesialueella nykyisin liikennöivät, jääolosuhteissa toimivat alukset ovat jo kaikki käytössä muilla reiteillä. Lisäksi vesiliikenteessä tällä hetkellä käytettävien lauttojen matkustajakapasiteetti on pieni, eikä niiden avulla siksi pystytä tehokkaasti ehkäisemään ruuhkia.

Reitti palvelisi parhaiten vain Herttoniemenrantaan, sillä kävelyetäisyydellä laiturista on suhteellisen vähän asukkaita tai sinne saapuvia. Herttoniemenrannan bussilinja 81:n lisäksi muut lähialueen bussireitit eivät tue yhteyksiä laiturille eivätkä ne ole sellaisiksi helposti muutettavissa. Kulosaaren sillan käyttäjistä valtaosa tulee muualta kuin Herttoniemenrannasta tai Herttoniemestä.

Kustannusarvio ja hyödyt

Joukkoliikennöintitasoisen liikennöinnin järjestämisen kuluja voidaan arvioida pohjautuen Kruunuvuorenrannan lauttaliikenteen kustannustietoihin. Reittiliikenteen pitkän vuorovälin takia Herttoniemenranta–Meritulli-reitillä on tarve vähintään kahden aluksen liikennöintiin, mikä kaksinkertaistaa kustannukset. Alustavan arvion mukaan liikennöinti on mahdollista järjestää nykykalustolla huhtikuun puolesta välistä marraskuun puoleen väliin avovesikauden ajaksi.

Seuraavat, hyvin alustavat kustannusarviot pohjautuvat Kruunuvuorenrannan lautan kustannuksiin ja tämän reitin aikatauluun. Liikennöinnin bruttokustannus on yhdellä aluksella ja arviolta 1 tunnin 30 minuutin vuorovälillä Herttoniemenrannasta Meritullintorille noin 800 000 euroa vuodessa. Vaihtoehtoisesti kustannus on kahdella aluksella ja arviolta 45 min vuorovälillä noin 1 600 000 euroa vuodessa. Näin vesiliikenneyhteyden kustannukset suhteessa joukkoliikennejärjestelmästä syntyviin hyötyihin nähden ovat merkittävät.

Kruunuvuorensillan käyttöönotto ja väliaikaisten vesiliikenneerajoitusten poistuminen reitiltä parantavat jonkin verran reitin nopeutta. Samalla Kruunuvuorensillan mahdollistama liikenneyhteys pikaratikalla keskustasta Laajasaloon voi osaltaan vastata esitettyyn, Kulosaaren sillan remontista aiheutuvaan ruuhkan helpottamiseen tehokkaammin kuin lauttayhteys. Tavoitteena Kulosaarensillan uusimisen aikataulutuksessa on aloittaa työt vasta Kruunuvuorensillan käyttöönoton jälkeen. Lopullinen aikataulu määräytyy kuitenkin Kulosaarensillan rakenteellisen kunnan seurannan ja sen pohjalta tehtävän tilannekuvan perusteella.

Valtuustoaloitteessa esitetty lauttayhteys Herttoniemenrannasta keskustaan on lähes vastaava OmaStadi-ehdotuksen kanssa. Tämä ehdotus menestyi äänestyksessä saaden riittävästi ääniä päästäkseen yhteiskehittämisvaiheeseen. Ehdotuksessa liikennöintiin on varattu 300 000 euroa. Loppukeväällä 2024 alkavan yhteiskehittämisvaiheen aikana selvitetään tarkemmin, miten OmaStadi-ehdotus voidaan toteuttaa, millaisella kalustolla kannattaa liikennöidä ja millaiset ovat vuorovälit.

Yhteenveto

Vaikka vesiliikenne voikin tarjota osaltaan vaihtoehdon helpottamaan liikkumista Kulosaaren sillan uusimisen aikana, ehdotettu lauttayhteys ei näytä olevan laajasti Itä-Helsinkiä palveleva tai taloudellisesti helppo ratkaisu, sillä järjestelyn kustannukset ovat suurehkot suhteessa vesiliikenteen mahdollistamaan matkustajakapasiteettiin.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että reitin tarpeellisuutta ja kustannuksia on tarkoituksenmukaista arvioida uudelleen kun omastadiäänestyksessä voittaneen lauttayhteyden toteutuksesta on saatu kokemuksia.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisätään lausuntoehdotukseen kappaleeksi 12: "Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että reitin tarpeellisuutta ja kustannuksia on tarkoituksenmukaista arvioida uudelleen kun omastadiäänestyksessä voittaneen lauttayhteyden toteutuksesta on saatu kokemuksia."

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Vili Tuomisto, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 52606
vili.tuomisto(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 17.01.2024 Alanko-Kahiluoto Outi Lauttayhteyden selvittäminen Herttoniemenrannasta keskusta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuuden käynnistää vesiliikenne Herttoniemenrannasta keskustaan Kulosaaren sillan remontin ajaksi remontista aiheutuvan ruuhkan ehkäisemiseksi.

Lauttayhteys Herttoniemenrannasta keskustaan

Kaupunkiympäristön toimiala on tehnyt alustavan arvion lauttayhteyden edellytyksistä ja vaikutuksista Herttoniemenrannasta keskustaan. Sen perusteella lauttaliikenteen ei arvioida olevan tehokas joukkoliikennetarkaisu eikä se ole taloudellisesti kannattava keino ehkäistä ruuhkaa Kulosaaren sillan peruskorjauksen aikana.

Reittivaihtoehdot ja tehokkuus

Reittivaihtoehdoista tehokkaimmaksi arviointiin reitti Herttoniemestä Pohjoisrantaan Meritullintorille, jossa on jo vesiliikennöintilaituripaikka. Reitin pituus on noin 5 kilometriä, ja reitti kulkee monen eri nopeusrajoitusalueen läpi. Reitillä on Kruunuvuorenrannan ja Palosaaren välisellä Kruunuvuorensillan rakennustöiden aikaisella yksityisellä kulkuväylällä työmaasillan kulkuaukko lähestymisalueineen. Tässä paikassa on nopeusrajoitus ja ohituskielto. Kesäsesongin aikana vesiliikenne siltatyömaa-alueella voi ajoittain ruuhkautua. Herttoniemenranta– Meritullintori-reitin ajoajaksi arvioidaan noin 40 - 45 minuuttia, joka on lähes kaksinkertainen aika verrattuna Kruunuvuorenrannan ja Meritullintorin välisen reitin aikaan.

Vesiliikenne tällä reitillä on mahdollista nykykalustolla vain kesäisin, sillä Helsingin vesialueella nykyisin liikennöivät, jääolosuhteissa toimivat alukset ovat jo kaikki käytössä muilla reiteillä. Lisäksi vesiliikenteessä tällä hetkellä käytettävien lauttojen matkustajakapasiteetti on pieni, eikä niiden avulla siksi pystytä tehokkaasti ehkäisemään ruuhkia.

Reitti palvelisi parhaiten vain Herttoniemenrantaa, sillä kävelyetäisyydellä laiturista on suhteellisen vähän asukkaita tai sinne saapuvia. Herttoniemenrannan bussilinja 81:n lisäksi muut lähialueen bussireitit eivät tue yhteyksiä laiturille eivätkä ne ole sellaisiksi helposti muutettavissa. Kulosaaren sillan käyttäjistä valtaosa tulee muualta kuin Herttoniemenrannasta tai Herttoniemestä.

Kustannusarvio ja hyödyt

Joukkoliikennöintitasoisen liikennöinnin järjestämisen kuluja voidaan arvioida pohjautuen Kruunuvuorenrannan lauttaliikenteen kustannustietoihin. Reittiliikenteen pitkän vuorovälin takia Herttoniemenranta–Meritulli-reitillä on tarve vähintään kahden aluksen liikennöintiin, mikä kaksinkertaistaa kustannukset. Alustavan arvion mukaan liikennöinti

on mahdollista järjestää nykykalustolla huhtikuun puolesta välistä marraskuun puoleen väliin avovesikauden ajaksi.

Seuraavat, hyvin alustavat kustannusarviot pohjautuvat Kruununvuorenrannan lautan kustannuksiin ja tämän reitin aikatauluun. Liikennöinnin bruttokustannus on yhdellä aluksella ja arviolta 1 tunnin 30 minuutin vuorovälillä Herttoniemenrannasta Meritullintorille noin 800 000 euroa vuodessa. Vaihtoehtoisesti kustannus on kahdella aluksella ja arviolta 45 min vuorovälillä noin 1 600 000 euroa vuodessa. Näin vesiliikenneyhteyden kustannukset suhteessa joukkoliikennejärjestelmästä syntyviin hyötyihin nähden ovat merkittävät.

Kruunuvuorensillan käyttöönotto ja väliaikaisten vesiliikenne rajoitusten poistuminen reitiltä parantavat jonkin verran reitin nopeutta. Samalla Kruunuvuorensillan mahdollistama liikenneyhteys pikaratikalla keskustasta Laajasaloon voi osaltaan vastata esitettyyn, Kulosaaren sillan remontista aiheutuvaan ruuhkan helpottamiseen tehokkaammin kuin lauttayhteys. Tavoitteena Kulosaarensillan uusimisen aikataulutuksessa on aloittaa työt vasta Kruunuvuorensillan käyttöönoton jälkeen. Lopullinen aikataulu määräytyy kuitenkin Kulosaarensillan rakenteellisen kunnan seurannan ja sen pohjalta tehtävän tilannekuvan perusteella.

Valtuustoaloitteessa esitetty lauttayhteys Herttoniemenrannasta keskustaan on lähes vastaava OmaStadi-ehdotuksen kanssa. Tämä ehdotus menestyi äänestyksessä saaden riittävästi ääniä päästäkseen yhteiskehittämisvaiheeseen. Ehdotuksessa liikennöintiin on varattu 300 000 euroa. Loppukevällä 2024 alkavan yhteiskehittämisvaiheen aikana selvitetään tarkemmin, miten OmaStadi-ehdotus voidaan toteuttaa, millaisella kalustolla kannattaa liikennöidä ja millaiset ovat vuorovälit.

Yhteenveto

Vaikka vesiliikenne voikin tarjota osaltaan vaihtoehdon helpottamaan liikkumista Kulosaaren sillan uusimisen aikana, ehdotettu lauttayhteys ei näytä olevan laajasti Itä-Helsinkiä palveleva tai taloudellisesti helppo ratkaisu, sillä järjestelyn kustannukset ovat suurehkot suhteessa vesiliikenteen mahdollistamaan matkustajakapasiteettiin.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Outi Kahiluoto ja 36 muuta valtuutettua ovat tehneet 17.1.2024 seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen: Lauttayhteyden selvittäminen Herttoniemenrannasta keskustaan.

"Helsingin kaupunki on käynnistämässä Kulosaaren sillan perusparannuksen, jonka aikana liikenne Itä-Helsingistä keskustaan tulee väistämättä hankaloitumaan. On odotettavissa, että Itäväylää keskustaan suuntaan kulkeva auto-, metro- ja bussiliikenne ruuhkautuvat ja on tarvetta vaihtoehtoisille väylille idästä keskustaan.

Eräänä keinona ehkäistä tulevaa ruuhkaa tulisi selvittää lauttaliikenteen avaamista Herttoniemenrannan ja keskustan välille. Matka Herttoniemenrannasta vesiteitse esimerkiksi Hakaniemeen, Kauppatorille tai Pohjoisrantaan on suhteellisen lyhyt. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki selvittäisi mahdollisuutta käynnistää vesiliikenne Herttoniemenrannasta keskustaan Kulosaaren sillan remontin ajaksi."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 17.4.2024 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Vili Tuomisto, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 52606
vili.tuomisto(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 17.01.2024 Alanko-Kahiluoto Outi Lauttayhteyden selvittäminen Herttoniemenrannasta keskustaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 09.04.2024 § 212